

Kennen, kunnen en aankunnen

Hoe vind je goed aansluiting bij mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB)? Voor veel ondersteuners blijkt dat lastig. Het is zoeken naar een goede balans tussen overvragen en ondervragen. De Basistraining LVB geeft hiervoor zeer bruikbare handvatten.

Tekst: Maggie Guit Foto: Arthur de Mie

Al zeventig begeleiders en twaalf teammanagers volgden de Basistraining LVB (zes dagdelen), onder de inspirerende aansturing van Mieke Janssens van Concrete Coaching. Zij leerden dat je veel problemen kunt voorkomen door met elkaar op eenzelfde manier naar de cliënten te kijken én te communiceren.

Docent Mieke: "Overschatten gebeurt vaak in woorden; we vragen letterlijk te veel van ze. Onderschaten gebeurt ook. LVB-clieënten zijn verbaal vaak sterk waardoor hun leerniveau moeilijk is in te schatten. Toch vind je pas aansluiting als je begrip hebt voor iemand zijn situatie. De training leert om een cliënt eerst goed te begrijpen (diagnostiek), om vervolgens op een bepaalde manier te communiceren, je te verbinden en van daaruit te begeleiden. Eerst kennis, dan erkenning, dan aansluiting. En belangrijk is om vertrouwen uit te stralen in het kunnen van de cliënt."

'Op hun tenen om de wereld bij te kunnen benen'

Rike Koopmans is senior begeleider in het cluster Ambulante ondersteuning en vertelt: "De cursus leverde ons veel meer op dan verwacht. Via praktijksituaties leerden wij wat een licht verstandelijke beperking inhoudt, welk gedrag daarbij hoort en hoe je ondersteuning kunt bieden. Enorm waardevol."

Blijven hangen in woorden

Rike vervolgt: "Onze cliënten lopen vaak op hun tenen om de wereld bij te kunnen benen. Vaak overtuigd van hun eigen kunnen, met veel woorden, maar ze komen niet altijd tot uitvoering van taken. Wijzelf blijven ook vaak hangen in woorden. Het werkt veel beter om dingen visueel te maken en richting te geven. Dus vraag niet om een brief te posten, maar loop mee naar de brievenbus."

Hoofd, handen, hart

De cursus start vanuit beeldvorming. Het hoofd staat voor: weten/

kennen, de handen voor: handelen/kunnen toepassen en het hart voor: aankunnen/draagkracht. Een handig houvast voor begeleiders om te onderzoeken welke werkmethode aansluit bij de cliënt; moet ik deze cliënt ruimte bieden, of moet ik juist ordenen of begrenzen om hem op de rit te houden? Rike: "Blijvend op zoek naar goede aansluiting. Maar nu met veel meer handvatten!" ■

Meer informatie? Elsbeth Bank, adviseur zorg en ondersteuning LVB: e.bank@sherpa.org

